

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi EKP büroo, direktsiooni, ELKNU komitee ja ametühingukomitee häälekanaja

Nr. 15. (143) Kolmapäeval, 28. mail 1958. a. X aastakäik

Algab kevadine eksamissessioon

Oma hiljutitoimunud istungil arutas ELKNU TPI Komitee küsimust, kuidas on meie I, II ja III kursuse üliõpilased valmis järjekordseks aruandluseks oma teadmistest — kevdiseks eksamissessiooniks.

Lühikeste ettekannetega esinevad teaduskondade komsomolibüroode liikmed õppetöö alal. Nad andsid ülevalde õpperühmades läbiviidud õppealastest nõupidamistest ja valgestasid samuti instituudi õppeprotsessi neid külgil, mis võivad põhjustada raskusi kevadisel eksamissessioonil.

Püüame käesolevas kirjutises teha mõningaid kokkuvõtteid ja samuti tõsta üles mõningad küsimused, mis nõuavad edaspidi selgitamist.

Õppealased nõupidamised olid seisuga 22. mail 1958. a. toimunud umbes kahes kolmandikus meie instituudi õpperühmades. Nagu nende käigust selgub, püüab suurem osa meie õpperühmi teha kõik selleks, et sooritada kevadise eksamissessiooni eksamid hästi. Ilmseid raskusi on aga I kursuse üliõpilastel füüsika ja matemaatikaga. Paljudel on kontrolltööd neis ainetes korduvalt ebaõnnestunud. Kindlasti on siin üheks põhjuseks ka üliõpilaste vähenenud töö semestri vältel, kuid kas ei vajaks siiski kord põhjalikumalt kontrollimist ka nende ainetes õpetamise meetodika meie instituudis. Massilised kontrollitööde ja ka eksamite ebaõnnestumised neis ainetes annavad põhjust kartuseks, et füüsika ja matemaatika õpetamise ei ole kõik korras.

Normaalne ei ole ka see, et kõik keemia-mäeteaduskonna II kursuse keemia-alased õpperühmad on jäänud karjuvasse ajahätta anorgaanilise keemia laboratoorse töödega. Vaatamata sellele, et üliõpilased kulutavad laboratooriumis palju rohkem aega, kui see tunniplaanis on ette nähtud, ei suudeta ometi töid õigeaegselt lõpetada. Siin tekib paratamatult vajadus anorgaanilise keemia laboratoorse tööde mahu korrigeerimiseks, arvestades üliõpilaste üldkoormust.

Palju vaidlust tekitas õppealastel nõupidamistel NSVL KHM poolt 26. märtsil k. a. (käskkirj nr. 335) kinnitatud uue eksamite ja arvestuste kohta käiva määruse rakendamine meie instituudis.

Kuna arvestused ja eksamid toimuvad algaval eksamissessioonil uue määruse kohaselt, ainetes õpetamine semestri jooksul viidi läbi aga endistel alustel, siis tuleb otsekoheselt tunnistada, et uue määruse rakendamine on toimunud mõnes suhtes formaalselt. Nii viiakse kõrvuti ametlike arvestustega läbi ka rida mitteametikke ja vahe nende vahel seisneb ainult selles, et ühed märgitakse õppemärkmikku, teised aga mitte. Edaspidi tuleb meil jõuda selleni, et üliõpilaste teadmiste kontroll ainetes, milles pole ette nähtud ametlike arvestusi, tuleb läbi viia kogu semestri vältel pidevalt ja hoiduda üliõpilaste ülekoormamisest semestri lõpul.

Edasi võrkeelte küsimus. Meie õppeosakond püüab teha neist mingisugused poolfakultatiivsed õppeained, millede loengute kuulamine on üliõpilastele mittekoustuslik, arvestuste ja eksamite sooritamine aga kohustuslik. Siin tuleb siiski võtta kindel seisukoht, sest mingeist poolfakultatiivsetest ainetest KHM uues määruses juttu ei ole. Fakultatiivsete ainetega kohtu on aga selgelt märgitud, et üliõpilased võivad oma soovil neis arvestusi ja eksamideid sooritada.

On vaieldamatult vajalik ka mõnede erialainete tihedam sidumine praktikaga. Näiteks: väidavad ehitusteaduskonna vanemate kursuste üliõpilased õigustatult, et ehitusmasinatest, milliseid tutvustati loengute kaudu neile kahe semestri vältel, on neil siiski väga udune ettekujutus, sest praktiliselt pole nad ehitusmasinaid pea üldse näinud.

Resultatiivset lahendamist nõuab lõpuks ka trükitud konseptide valmistamise küsimus, sest ka asjamöödunud semestril jäid üliõpilased paljudes ainetes jällegi mehaanilisteks ülesmärkjateks, kuna mõttega loengu käiku jälgida polnud lektori kiire tempo tõttu võimalik.

ELKNU TPI Komitee tegi õppealaste nõupidamiste materjalidest ettekande instituudi direktioonile. Samuti loodab komitee, et kogu meie instituudi üliõpilaskollektiiv ei säästa jõudu õppeaasta edukal lõpetamisel.

I. PAISTE, ELKNU TPI Komitee liige õppetöö alal

Eksamite eel

Polnud kippu ega kõppu mõnest kuulda kogu aja, alles õppeaasta lõpul unimütsil tõusta vaja.

Kahvatuks jääb murest suurest, enam ta ei söö, ei maga; oma kohustuste juurde asub lausa õhinaga.

Kuid ei võlakõorem õlalt kergelt kahanema hakka. Paari ööga aasta võlad küll veel olemast ei lakka.

Habe kasvab läbi laua, pliiatsile külge käsi. Aga nii ei suuda kava — kehvast pingest raudki väsi.

Ja kui saabki võlad õlalt — eksamid on lävel juba. Väsinud väimu need ei võlu, tulemusi häid ei luba.

Onneks unimütsile leidub vähe meie töökas majas. Pika une sõpru leidest ostke neile — ärataja.

ROOTOR

282 noort spetsialisti rahvamajandusele

Hiljuti lõpetas oma töö noorte spetsialistide riiklik suunamiskomisjon, kes nelja päeva jooksul suunas rahvamajanduse mitmesugustele aladele tööle 282 käesoleval õppeaastal TPI lõpetavat spetsialisti.

Esimesel päeval ilmusid komisjoni ette keemia-mäeteaduskonna diplomandid. Kokku lõpetab tänavu kevadel keemia-mäeteaduskonna 85 eriteadlast: 19 mäeinseeneri, 23 kütuste ja 43 silikaatide tehnoloogi.

Arvukalt nõuab noori spetsialiste iga päevaga üha rohkem arenev pealinna keemiatööstus. Üldse suunati Tallinnasse 31 keemia-mäeteaduskonna lõpetajat. Siin asuvad tööle insenerkeemikud Luule Kerem, Niina Pekker, Simona Kuber, Galina Bogdanova, Harri Jõgi jt. Andla Kallaste, Helvi Uibopuu, Rita Viirloo, Heino Rüütelmaa, Uno Printsmani ja paljude teiste tulevased töökohad asuvad aga Eesti Põlevkivibasseinis, Kohtla-Järvel, Kiviõlis, Jõhvis ja mujal. Mitmed lõpetajad suunduvad ka meie vabariigi teistesse tööstus- ja rajoonikeskustesse, nagu Tartu, Järvakandi, Kunda, Pärnu jne. Kolm silikaatide tehnoloogi: Niina Zujeva, Evgenia Kolegajeva ja Niina Levina otsustasid tööle asuda Kaliningradi. Väljaspool Eesti NSV-d valisid endile töökohad ka Tamara Kuklinskaja (Nižni-Tagil), Maria Sampetova (Moskva oblast), Alevtina Sorokina (Kuibõšev) jt. Kolm parimat lõpetajat: Milvi Mägi, Helle Raam ja Juhan Sengbus, otsustas komisjon jätta tööle TPI-sse. Ehitusteaduskonna lõpetab tä-

navu 52 üliõpilast. Nad asuvad tööle üle kogu vabariigi. Ralf Liblikast saab mõne kuu pärast Tapa rajooni TSN Täitevkomitee Ehituskontori insener, Tartu ehitajatele sõidavad appi Arvo Otsepp, Arnold Tohv, Milvi Pomam ja Viktor Tukman. Peeter Vilu suundub Kohtla-Järevele, Väino Voltri — Viljandisse, Ants Voolma — Narva, Dollli Külvet — Pärnu, Olev Madalik — Jõhvi, Heino Parva — Rakverre, Toivo Tubok — Haapsallu, Ain Tõidsepp — Kuldasse jne. Tallinna ehitustel hakkavad töötama Ahti Kuusik, Arvi Laurigson, Peet Sammarüütel jt. Terese Aru, Peet Kangur, Lennart Sasi ja Helgi Trahov asuvad tööle insenerkonstruktoritena Tallinna projekterimisasutustes.

Kõige suurema arvu lõpetajaid — 145 — annab mehaanika-teaduskond. Nende hulgas on 43 masinaehituse tehnoloogi, 15 soojusenergeetikud, 21 elektrivõrkude inseneri, 14 tööstuselektrikut, 22 autoekspluatatsiooni spetsialisti ja 30 insener-ökonomisti. Rõhuva enamuse masinaehitajaid — 35 — nõudsid endile Tallinna masinaehitustehases. Ainuüksi Tallinna Ekskavaatoritehases asub tööle 10 noort inseneri. Väljaspool Tallinnat suundub Harri Lensmann, kellest saab Paide Teedemasinatehase konstruktor. Tartu tehases «Termoautomaat» alustab tööd Nikolai Hazov. Kuldasse sõidab Arvo Mägi jne.

Soojusenergeetikud suunduvad peamiselt kahte linna: Tallinna ja Kohtla-Järevele, kuna elektrijaamade, -võrkude ja süsteemi-

de eriala lõpetajad jaotuvad rõhuvas enamuses Tallinna, Tartu ja Narva vahel. Suurem osa noori spetsialiste asub tööle muidugi otse tootmistöö vajaduste rahuldamiseks, mõned aga, kes instituudis õppimise aja vältel on näidanud erilist huvi teadusliku uurimistöö vastu — Enn Virkus, Kalle Kullison, Henno Lippus, Kalju Vilbert jt. — suunati tööle teadusliku uurimise instituutidesse.

Tööstusettevõtete ja -seadmete elektrifitseerijad said töökohad jällegi peamiselt Tallinna ja Tartu. Väljaspool neid linnu suundusid ainult Võrus tööle asuv Udo Feldt, Pärnusse sõitvad insenerid Enno Vanaveski ja Heino Sauga ning Kiviõlisse lähetatav Ivar Eslas.

Autoasjanduse inseneri vajatase aga üle kogu vabariigi. Nii suunduvadki lõpetajad peale Tallinna ja Tartu veel Kingisseppa, Haapsallu, Paidesse, Pärnu, Põltsamaale ja mujale.

Väga mitmesugustesse tööstusettevõtetesse asuvad tööle ka insener-ökonomistid. Nii sõidab üks paremaid lõpetajaid Tiitu Otsa Rakverre, Elsa Pattak hakkab töötama Abjas, Kaja Madi — Jõhvis, Uno Sillamäe — Narvas, Helgi Hallik — Raplas, Heino Laanemets — Pärnu-Jaagupis jne.

Üliõpilaspõlve, mis kulub diplomitööde ja -projektide lõpetamiseks ja kaitsmiseks on lõpetajatel jäänud veel veidi üle kahe kuu. Siis aga — 1. augustil — algab igapäev töö temale usaldatud kohal.

U. SÖMER

MIDA MA TEGIN ÜTÜ-S

(Algus «Tallinna Polütehnik» nr. 10 (238))

OLAF TERNO, tehniliste teaduste kandidaat, ELKNU TPI Komitee sekretär asetäitja

ka kadunud inimestesse, kel on osavad käed. Tehnikaalased uurimised on paratamatult seotud eksperimendidega, ning käte ei ole selles sugugi väiksem osa kui peal.

Vahepeal oli kulunud aasta, ning me olime jõudnud sammukese lähemale oma tulevasele erialale s. t. olime jõudnud neljandale kursusele. Olin kolmandat aastat ÜTÜ Nõukogu esimees ja neljandat aastat elektrotehnika ringi liige. Üha rohkem hakkas ka selguma tulevane eriala. Sai selgeks, et ma ei ole lihtsalt elektrik vaid elektroenergeetik.

Energeetika küsimustega aga ma peale loengute ei olnud seni kokku puutunud. Siis juba loeti meile elektrimasinate kursust. Dots. Voldeki loengud ületasid oma tasemelt kaugel kõik teised elektrialased, mis me seni olime kuulnud, ning suhtusime masinate kursusesse suure huviga. Vist sellel ajal moodustati ka senise elektrotehnika ringi baasil elektroenergeetika ring, mille tööd organiseeris tolaaegne V kursuse üliõpilane Hanno Sillamaa. Elektroenergeetika kaatedri õppejõud, nende hulgas ka dots. Voldek, soovitasid teemasid ringi liikmetele. Ja nii saigi minu järgmiseks teemaks sünkroonmasinate parameetrilise resonantsi füüsikalise olemuse selgitamine. Mõningaid algteadmisi elektrotehnikast oli mul selleks ajaks juba kogunenud, ning ma püüdsin isegi originallitseda. Jõudsin mingisugusele küllaltki lihtsale tulemusele ning esinesin sellega isegi ühel konverentsil. Tegelikult aga leidsin oma võrrandites ainult resonantsi tingimused, asja sisu jäi mulle ka edaspidi tumedaks. Hiljem, Leningradi Polütehnilises Instituudis, selgus, et selle küsimuse uurimisega tegeleb terve teadlaste grupp, ning ka nende hulgas ei suutnud keegi selgitada küsimuse füüsikalist külge. Ajast, mil ma seda teada sain, pidasin paremaks väikida oma seiklustest sünkroonmasina pa-

rameetrilise resonantsi valdkonnas. Mõningaid jälgi see töö siiski jättis ja esimesel kohtumisel oma juhendajaga LPI-s julgusin ma pakkuda selletaolist isegi oma kandidaaditöö teemaks. Õnneks või kahjuks oli seal katedris aga kerkinud teravasti päevakorda teisesuunaline probleem, mille lahendamisele mind ka suunati.

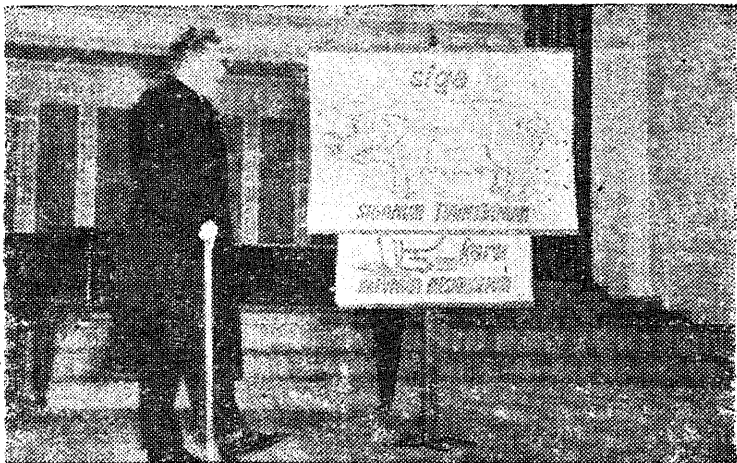
Vahepeal aga lõppesid üliõpilasaastad ja ühes sellega minu tegevus ÜTÜ liikmena. Selle tegevuse ajalikum osa piirduski ülalmainitud kolme tööga, kui mitte arvestada kahte küllaltki kahvatut esinemist referaatidega matemaatika ringis ja ühte ettekannet tööstuspraktika konverentsil. Seda viimast ettekannet võiks siiski märkida, kuna ta ka tagantjäreli vaadatuna ei tundu eriti rumalana.

Asi oli nimelt selles, et olime praktikal 1952. a. suvel Leningradis GRES-2-s. Kuna igauks pidi tegema praktikal mingi individuaaltöö, siis sai ka seal rühmakaaslase V. Liiviga kahepeale analüüsitud ühte suuremat avariid, mis oli tingitud halvast jaama omatarbe kommutatsiooni skeemist. Sai siis välja töötatud mingisugune parem skeem, mille jaama töötajad küll heaks kiitsid, kuid mida ei olnud võimalik praktiliselt rakendada. Sellepärast, et puudus ruum uute võimsuslihtite ülesseadmiseks. Sealtsiis sai ka selgeks, et kui tahetakse midagi kasulikku energeetikale teha, siis peab tööpoolest hästi tundma õppima jaamade ja süsteemide konkreetset olukorda ja, et see mis on hea paberil, ei kõlba väga sageli praktikaks.

Nüüd on vist öeldud kõik, mis ma öelda tahtsin. Kombe kohaselt peaks tegema kokkuvõtte ja konkreetselt näitama, kas oli mul kõigest sellest kasu ja nimelt milline see kasu oli. Pean tunnistama, et oli kasu. Kuigi ma ei loonud midagi eriti väärtuslikku, ja see, mis ma siis õppisin, on nüüd juba enamjaolt ununenud, andis töötamine ÜTÜ-s mulle ometi kogemusi teaduslikuks tööks üldse.

(Lõpp)

TPI XII KUNSTILISE ISETEGEVUSE JA OMALOOMINGU OLÜMPIAAD

Esineb sõnakunstnik Kaljo Omer (ehitusteaduskonna V kursus)

Ain Kivisepp (KS-102) ja Vello Raendi (MT-104) esitavad kupleesid üliõpilaselust.

H. Araku fotod

Laval on TPI estraadiorkester. Solist Helvi Uibopuu (K-101)

Aprillikuus toimus TPI XII Kunstilise Isetegevuse ja Omaloomingu Olümpiaad, mis oli pühendatud ÜLKNÜ 40. aastapäevale. Sellest võttis osa ligi 500 üliõpilast ehk 23% üliõpilaste üldarvust. Olümpiaad toimus kahes voorus: teaduskondades ja üleinstituudilise. Hästi oli olümpiaadi algvoor organiseeritud laevaremonditeaduskonnas. Vastavalt väiksele üliõpilaste arvule (271) suutis teaduskond välja panna ligi 60 isetegevuslast. Kunstiliselt tasemelt saavutas ta instituudis I koha, kogudes 403 punkti s.o. 1,4 punkti üliõpilase kohta.

Märkimisväärne oli ka algvooru organisatsiooniline külg, mille poolest tuli teaduskond samuti esimesele kohale instituudis. Aktiivselt võtsid osa olümpiaadi et-

tevalmistamisest üliõpilased Moskalkenko ja Hutorjanski.

Järgmisena võiks mainida ehitusteaduskonda, kes samuti paisis silma kõrge kunstilise taseme poolest. Teaduskond sai algvoorus 382 punkti ehk 0,8 punkti üliõpilase kohta.

Siin võttis olümpiaadist osa 22,7% üliõpilastest. Seega oli ehitusteaduskond parimaid teaduskondi isetegevuse massilisuse poolest.

Keemia-mäeteaduskond kogus olümpiaadil 185 punkti ehk 0,4 punkti üliõpilase kohta. Isetegevusest võttis osa 14,3% teaduskonna üliõpilasi.

Kuigi mehaanikateaduskond on instituudis suurim, ei olnud ta suuteline olümpiaadi algvooru läbi viima. Teaduskonna olümpiaa-

di õhtu kukkus läbi, kuna kohale tuli kõigest paar esinejat. Mõõdunud õppeaastal saavutatud esikoht tuli loovutada laevaremonditeaduskonnale, ise aga jääda viimasele kohale.

Teaduskond sai 0,3 punkti üliõpilase kohta, mille töid peamiselt üleinstituudilised kollektiivid. Teaduskonna 717 üliõpilasest võttis isetegevuse olümpiaadist osa 67.

Instituudis isetegevuse lõppvoorus võttis osa liga 300 üliõpilast. Anti välja 19 esimest ja 8 teist kohta. Zürii märkis TPI Mees-

ja Naiskoori kõrget kunstilist taset. Hästi esinesid ka puhkpilliorkester, vene üliõpilaste näitering, üksikesinejad Mati Kutser (ksülofon), Toomas Tummeleht (tsello), Heino Levald (akordion), sõnakunstnikud Kaljo Omer, Vello Raendi, Ain Kivisepp, Reet Ulk, vokaalsolistid Diana Tihane, Tatjana Ivanova ja teised.

Olümpiaad näitas, et üheks puuduseks meie isetegevuse arendamisel on kampaanialikkus. Pidevalt töötavad ainult üleinstituudilised kollektiivid, kuna ülejäänud isetegevuslastest, eriti üksikesinejad, alustavad ettevalmistust alles olümpiaadi eel, millest tuleneb ka nende suhteliselt madal kunstiline tase. Olümpiaad peaks olema tegelikult meie kollektiivide ja teaduskondade aas-

ta jooksul tehtud töö kokkuvõte, kuid seni meil ei ole seda veel saavutatud. Samuti tuleks rohkem tähelepanu osutada noorte isetegevuslaste järelkasvu probleemidele ja seda eriti I kursuste üliõpilaste osas. Käesoleval momendil on olukord selline, et aastast-aastasse esinevad ühed ja samad isetegevuslastest, eriti instrumentaal- ja vokaalsolistid, kuid uusi peale ei kasva.

Tahaks loota, et teaduskonnad võtavad seda edaspidi tõsiselt arvesse.

M. KOOST,
ELKNÜ TPI Komitee sekretäri asetäitja,
TPI XII Kunstilise Isetegevuse ja Omaloomingu Olümpiaadi konkursside zürii esimees

Tarkuse ülekandmisest ühest peast teise

Artiklis «Kas targa peas on palju tarkust või tarka» («Tallinna Polütehnik» nr. 9) on sm. I. Mikk oma arutlustes tõele kaunis lähedal, kuid õiget järeldust takistas teha sofism, et «kui keha omaduseks on olla soe, siis ta sisaldab soojust samuti, nagu targa mehe peas on palju tarkust, mitte aga tarka.»

Sügavamaks analüüsiks võtame appi vanade eestlaste keelevaistu, mis sõnade tuletamisel kasutas suffiksaid väga kindlate reeglite järgi, silmas pidades sõnade tähenduslikke varjundeid.

On ju vaieldamatu, et nimisõna (tark, noor, värsk, vaene jne.) tõstab esile omaduse kandjat. Omadusõnast us-suffiksiga abil loodud nimisõna ei tähenda aga kunagi omaduse hulka, nagu arvab sm. Mikk, vaid ikka ja alati selle omaduse olemasolu.

Kui omaduseõnaline vorm (tark, noor, värsk, vaene) lubab end omaduse hulga määramiseks vähemalt kompareerida (targem, noorem, värskem, vaesem; targim, noorim, värskem, vaeseim), siis nimisõnaline vorm ei võimalda enam sedagi, ehk siis üsna kohmakalt (suurem või väiksem värskus, varane noorus jne.). Mõnel juhtumil saab küll omaduse suurust või intensiivsust väljendada mõnesuguse kaudse astmiku kaudu, näiteks viina kangust võib määrata alkoholi protsendiga, vahemaa pikkust mõõta teatava sirgjooniga pikkusega või kosmilises ruumis kaunis keerulise mõistega — valgusaastaga, eluea pikkust määratakse aastate arvuga, kirjanudusteoste pikkust trükipoognate, lehekülgede, ridade või täheruumide arvuga. Ruumi soojust võib teatava tinglikkusega määrata ka termomeetri abil, olgugi et see mõõdab ainult õhu temperatuuri, kuid ei arvesta konvektsiooni ega radiatsiooni kui ruumi soojuse teisi tegureid.

Tarkus, noorus, värskus, vaesus on küll nimisõnad, kuid tähistavad ikkagi omadusi. Need omadused ei saa kellegi ettekujutuses kunagi asjastatud kuju, sarnanedes näiteks aurule, õhule, veele jne., mille hulka võib matemaatiliselt liita ja la-

hutada, mis võivad akumulioneeruda, ühest asukohast teise üle kanduda jne. Loengu ajal näitaks ei voola tarkus lektori peast kuulaja pähe, nagu vesi ühendatud anumates, või kalorid ühest keskkonnast teise. Ka ei saa noorust kellelegi laenata, värskust, nagu soola lihale puitata jne... Üsna loogiline on järeldada, et ka soojus peab tähendama midagi niisugust, mida kui omadust võib vähem või rohkem intensiivselt tunda, kuid mida ei saa akumulioneerida ja üldse käsitleda nagu asjastatud mõistet. Rahvakeelse ruumi soojus tähendabki seda, et inimesele tundub ruum soojana, s. t. et ruumis on paras õhutemperatuur, väike konvektsioon ja välispiirete väike radiatsioon. (Asjata on kartus, et keegi püüaks eesti keele sõnavarast välja lüüda terminit «temperatuur» ja seda asendada «soojusega». Soojus on ju palju laiem mõiste!)

Kuni termomeetri tundmaõppimiseni ei olnud eestlastel ega ka muudel rahvastel temperatuurist ettekujutust. Nende kujutluses olid soe (läämmi) ja külm asjastatud mõisted, nagu vesi, õhk jne., mis võib inimest ümbritseda ja teatava aistingu tekitada. Seepärast öeldi, nagu asjastatud mõiste puhul peabki ütleva: «soe ei riku konti», «külm võtab ära», «pane uks kinni, et soe välja ei läheks» jne.

Rahva asjastatud ettekujutust soojast ei ole ära põlanud ka tehniline kirjandus — matemaatika lihtsustamiseks. Praegustes õpikutes ja tehnilises kirjanduses antav analüütiline teooria soojusjuhtivusest ei rõhuta aine molekulaarset struktuuri, vaid vaatleb ainet kui massi, mis võib akumulioneerida nagu käsn vett. Ettekujutus soojaülekandest ja selle nähte näitlik mudelleerimine on kerge ühendatud veeanumate abil, kusjuures kehtivad analoogiad:

vee hulk liitrites — sooja hulk; torustiku hõõrdetakistus — materjali termilised takistused; veepindade kõrgusvahe pikkusmõõdus — temperatuuride vahe kraadides.

Soojavool läbi piirde arvutatakse täiesti analoogiliselt auru-

AEG ON MÕELDA SUVELE

Laupäeval 31. mail avatakse Kloostri metsas traditsioonilise telkilaagriga suvine matkahooaeg. Mida see toob meie tudengitele?

Väga huvitavaks kujuneb kahtlemata jalgsimatk Karpaaatides I massilise matkavõistluse võidukale EA-84-le. Sellest ei võta osa ainult rühma parim suusataja, kes ignoreeris matkavõistlust ning kollektiivi otsusel võib nüüd jälle minna Mustmäele, nagu talvelgi kui teised sõitsid Lõuna-Eestisse, Aegviitu, Porkunisse, Paunkülla...

Paatidel Võrust Pärnu sõidavad neljanda kursuse elektrikud, Saaremaa omapäraga tutvuma kolmanda kursuse masinaehitajad.

Eriti rõõmstap on, et alanud II massilisest matkavõistlusest võtavad osa ka nooremad kursused. Seni kõige passiivsemalt teiselt kursusest on saanud signaale, et MA-46 organiseerib ülihuvitava jalgrattaretke läbi Ees-

ti, Läti ja Leedu. Esimese kursuse keemikud ja ehitajad varusid tuusikud Lõuna-Eestisse. Küllap edaspidi on nad veendunud, et ise matka organiseerides tuleb see huvitavam. Kaaslased on tutavad, grupp väiksem — organiseerimine ja liikumine palju operatiivsemad. Tõsi, esimest korda on imelik üks, kogunud matkajateta, välja minna. Julge algus on aga pool võitu. Mõõdunud talvel Elvast üle kahe Munamäe Petserisse sõitnud MS-62 matkargrupis ei olnud ühtegi meest, kes varem seljakotiga seljas oleks liikunud. Suvel on aga kõik palju lihtsam. Küsige nõu mistahes küsimuses juba matkanud meestelt — nad ei ütle ära.

Suvi tuleb tegevusrohke ka meie vähestel alpinistidel. Heino Paltser sõidab Baltimaade I Alpiniaadile Elbruse lähiste, Endel Jõgioja ja Malle Allmann tahavad tutvust teha Tatra mägedega.

Ag mida teed Sina? Pea meele, et enne kui kaugemale sõita võiks vähemalt Nuustakulgi (nüü nimetati varem Otepääd) ära käia. Alustamiseks ja asjaga tutvumiseks aga võta osa kahepäevast telkilaagrist Kloostri metsas. Et küllaldaselt telke oleks — pane end varem Spordiklubis kirja. Palju äikest, vähe päikest!

R. LAHTMETS,
TPI Matkasektiooni esimees

Sportlastele ja isetegevuslastele

Laupäeval, 31. mail k.a. toimub Kloogal, TPI Spordibaasis TPI XII Kunstilise Isetegevuse ja Omaloomingu Olümpiaadist osavõtnute ja TPI IX Spartakiaadi võitjate (laskmine, kergejõustik, jooksukross, võrk-, korv- ja jalgpall) ning esikohtadele tulnud teaduskondade autastamine.

Lähemat informatsiooni sõidu kohta saavad isetegevuslasted TPI Ametiühingu Komiteest klubi juhatajalt sm. Kitsaselt ja spordilased TPI Spordiklubi juhatajalt sm. Kalmuselt.

TPI AMETIÜHINGU
KOMITEE
TPI SPORDIKLUBI

Ligi 800 külalist

Omapoolse panuse paljudele abiturientidele õige lahenduse leidmisel tulevase tööala valikul, andsid kahtlemata lahtiste uste päevad TPI-s. Kahe päeva jooksul viibis meie instituudi auditooriumides ja laboratooriumides ligi 800 keskkooli lõpetajat Tallinnast, Kehrast ja Viljandist.

Varem kindlaksmääratud kava kohaselt anti külalistele kõigepealt ülevaade TPI-s õpetatavatest erialadest ja sisseastumise korrast. Suurt huvi tundsid abiturientid käesoleval aastal avatavate uute erialade — aparaadi-ehituse tehnoloogia ning automaatika ja telemehaanika — vastu.

Pärast lühiinformatsiooni andmist juhiti abiturientidele edasi õpperuumidesse, kus õppejõud andsid selgitusi mitmesuguste tehniliste erialade tähenduse ja instituudi laboratoorse baasi kohta ning tutvustasid abiturientide üliõpilaste tööga. Füüsika auditooriumis demonstreeriti sel puhul paljusid huvitavaid katseid. Edasi külastati elektrotehnika, materjalide tugevusõpetuse ja vesiehituse laboratooriume, tutvuti instituudi õppetöökodade ning võimlaga. Siis siirduti TPI teistesse õppekorpusse — soojusenergeetika laboratooriumi ja sealt mäeasjanduse ja keemilise tehnoloogia hoonesse.

Eristist huvi tunti aga, hoolimata mitmetunnisest väsitavast ringkäigust, lõpuks külastatava keemiahoone vastu. Keemialaboratooriumides tehti mõningaid katseid ja laboratooriumi juhataja sm. Mölder andis ülevaate keemiatoöstuse arengust Eesti NSV-s. Samuti peatus ta neil suurt ülesannetel, mis seisavad keemiatoöstusel ees seoses NLKP Keskkomitee maipleenumi otsusega.

Üldiselt oli osavõtt keskkoolide poolt lahtiste uste päevadest väga elav. Halva ettevalmistuse tagajärjel kooli poolt jäid lahtiste uste päevadele tulemata ainult Tallinna 2. Keskkooli lõpetajad, kuna 32. ja 17. Keskkoolist teatati, et asjast huvitatuid on vähe.

A. ERM,
ELKNÜ TPI Komitee liige
seflustöö alal

Toimetaja V. GARINA